UUTISET

EU:n Suomelle maksama vajaan 11 miljoonan euron suuruinen korvausraha ei alan ahdinkoa liiemmin lievitä. Summa paikkaa häviävän pienen osuuden aiheutuvista tappioista. **KUNNANJOHTAJA PEKKA LEPPÄNEN, REISJÄRVI**

Ruoka-pakkauksiin uudet merkinnät

Sunnuntaina voimaan tullut EU:n elintarvikkeiden pakkausasetus helpottaa tuoteselosteiden lukemista. Kirjainten korkeuden pitää olla vähintään 1,2 milliä ja tekstin pitää erottua taustastaan.

Makeutusaineiden nimi pitää kertoa. Pelkkä E-koodi enää riitä. Samoin suolapitoisuus tulee merkitä, vaikka tuotteeseen, kuten maitoon, ei olisi suolaa lisätty.

EU:n uuden elintarvikeasetuksen mukaan sunnuntaista alkaen elintarvikkeita on lupa pakata vain uusien määräysten mukaisiin kääreisiin.

Suurin osa yrityksistä lienee selviytynyt jättiurakasta, mutta aivan kaikkia pakkauksia ei ole ehditty uusia ajoissa, Helsingin Sanomat kirjoitti sunnuntaina.

Muun muassa Atrialla on maanantaina käytössä vielä joitain pakkauksia, joissa on vanhat merkinnät.

Pakkausasetus on ollut valtava työ EU:n 288 000 elintarvikeyritykselle. Periaatteessa yrityksillä on ollut runsaasti aikaa saattaa pakkausten merkinnät kuntoon. Asetus tuli voimaan kolme vuotta sitten.

Yksityiskohtaisesti pakkausmerkintöjä sääntelevän asetuksen tulkinnoista on kuitenkin riittänyt epätietoisuutta ja osa täsmentävistä tiedoista on viipynyt, Elintarviketeollisuusliitosta kerrotaan.

VEIKKO NIITTYMAA

TALOUDESTA LYHYESTI

Stora Enso myy Saksan-tehtaansa

Stora Enso myy Saksassa Uetersenin paperitehtaan osakerahaston omistamalle yritykselle. Stora Enso kirjaa kaupasta 30 miljoonaa euroa kertaluonteista myyntitappiota.

Tehtaan myynti vähentää Stora Enson paperintuotantoa 240 000 tonnia vuodessa. Liikevaihto pienenee 155 miljoonaa euroa Saksan tehdas työllistää 400 työntekijää.

Stora Enso aikoi myydä Uetersenin-tehtaan itävaltalaiselle erikoispaperin valmistajalle. Kauppa kaatui syksyllä Saksan kilpailuviranomaisen kieltoon.

Kesko menetti ruokakaupassa

Kauppakonserni Keskon myynti väheni marraskuussa yli seitsemän prosenttia vuoden takaisesta. Keskon ruokakauppa väheni yli kuusi prosenttia.

Suomen vienti Venäjälle väheni

Suomen vienti Venäjälle laski tammi–syyskuussa 12 prosenttia vuoden takaisesta, Tullin tilastot kertovat.

Maataloustukien aikataulu lykkää kunnilta 30 miljoonaa

Maataloustukien maksatuksen myöhentymisen mukana lykkääntyvät myös niistä maksettavat verot. Kunnille se merkitsee 30 miljoonan euron lovea ensi vuodelta kerättävään kunnallisveroon.

Maaseutuvirasto Mavin mukaan maatalouden tukien maksatusaikataulu muuttuu ensi vuodesta alkaen. Noin 200 miljoonaa euroa siirtyy maksettavaksi vasta kutakin tukivuotta seuraavana vuotena.

Se merkitsee muutenkin taloutensa kanssa kamppaileville kunnille noin 30 miljoonan euron verotulojen lykkääntymistä, veroasiantuntija **Jukka Hakola** Kuntaliitosta laskee.

Lovi syntyy vuodelta 2015 kerättäviin verotuloihin. Maatalousvaltaisiin kuntiin se iskee pahimmin kuitenkin vasta 2016, kun lopullinen verotus valmistuu ja verohallinto oikaisee ennakkoveron kuntakohtaiset jako-osuudet.

Pienet maaseutukunnat kärsivät eniten

Enimmillään maataloustukien maksatusaikataulun muutos lykkää 2,6 prosenttia kunnan verokertymästä. Niin käy Halsualla.

Yli kahden prosentin viivästykseen joutuvat sopeutumaan myös Karijoki, Toholampi, Lestijärvi, Reisjärvi, Sottunga ja Vieremä. Yli yhden prosentin viivästyksen kuntia on kaikkiaan 66.

Asukasta kohti laskettuna veroa viivästyy Sottungassa 77 euroa ja Halsualla 69 euroa.

Kaupungeissa isoja eurosiirtymiä

Maakunnittain vaikutukset ovat suurimmat Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla. Suuria alueellisia vaikutuksia on kaikkialla maatalousvaltaisilla alueilla, myös Etelä-Suomessa.

Koko maassa maksatusaikataulun muutos lykkää kuntien verotuloja vajaa 0,2 prosenttia, noin 5 euroa asukasta kohti.

Euroissa verosiirtymä on suurin Salossa, 640 000 euroa. Yli puoli miljoonaa siirtyy Kauhavalla ja Kouvolassa.

Oheisessa suhteellisen muutoksen kartassa osa suurista euromyöhästymisistä peittyy kuntaliitoksiin. Esimerkiksi Salo ja Kouvola ovat keskuskaupungin ja taajamien vaikutuksesta kartassa vaaleita, vaikka kaupungin pinta-alasta valtaosa on maaseutua.

Sama pätee sellaisiin kaupunkeihin kuin Seinäjoki, Kokkola ja Sastamala sekä harmaana kartassa näkyviin Kuopioon, Hämeenlinnaan, Lappeenrantaan ja Mikkeliin. Ne ovat kaikki suurten euromääräisten myöhästymisten kaupunkeja.

Maitokriisi pahentaa tilannetta

Jukka Hakola on laskenut, että 200 miljoonan euron tukien myöhennys pienentää ensi vuonna ansiotulona verotettavaa maataloustuloa 150 miljoonaa. Summaa pienentää pääomatulona verotettava osuus.

Verotulojen vähennyksen Hakola on jyvittänyt kunnittain sen mukaan, kuinka paljon kunnan veronalaisista ansiotuloista tuli maataloudesta vuonna 2013.

Laskelmassa on otettu huomioon vain tukien myöhentyminen. Lopulliseen maatalouden verotuottoon vaikuttavat sen lisäksi sato ja muu tuotanto sekä tuotteiden ja tuotantopanosten hinnat.

Erityisongelmana juuri nyt on ruokaviennin estyminen Venäjälle. Sen suurimmat vaikutukset tuntuvat maitotuloissa. Se vähentää entisestään tukien myöhästymisestä eniten kärsivien kuntien verotuloja.

HEIKKI VUORELA

Maataloustukien maksatusaikataulun muutoksen arvioitu vaikutus kuntien maksuun pantavaan kunnallisveroon 2015

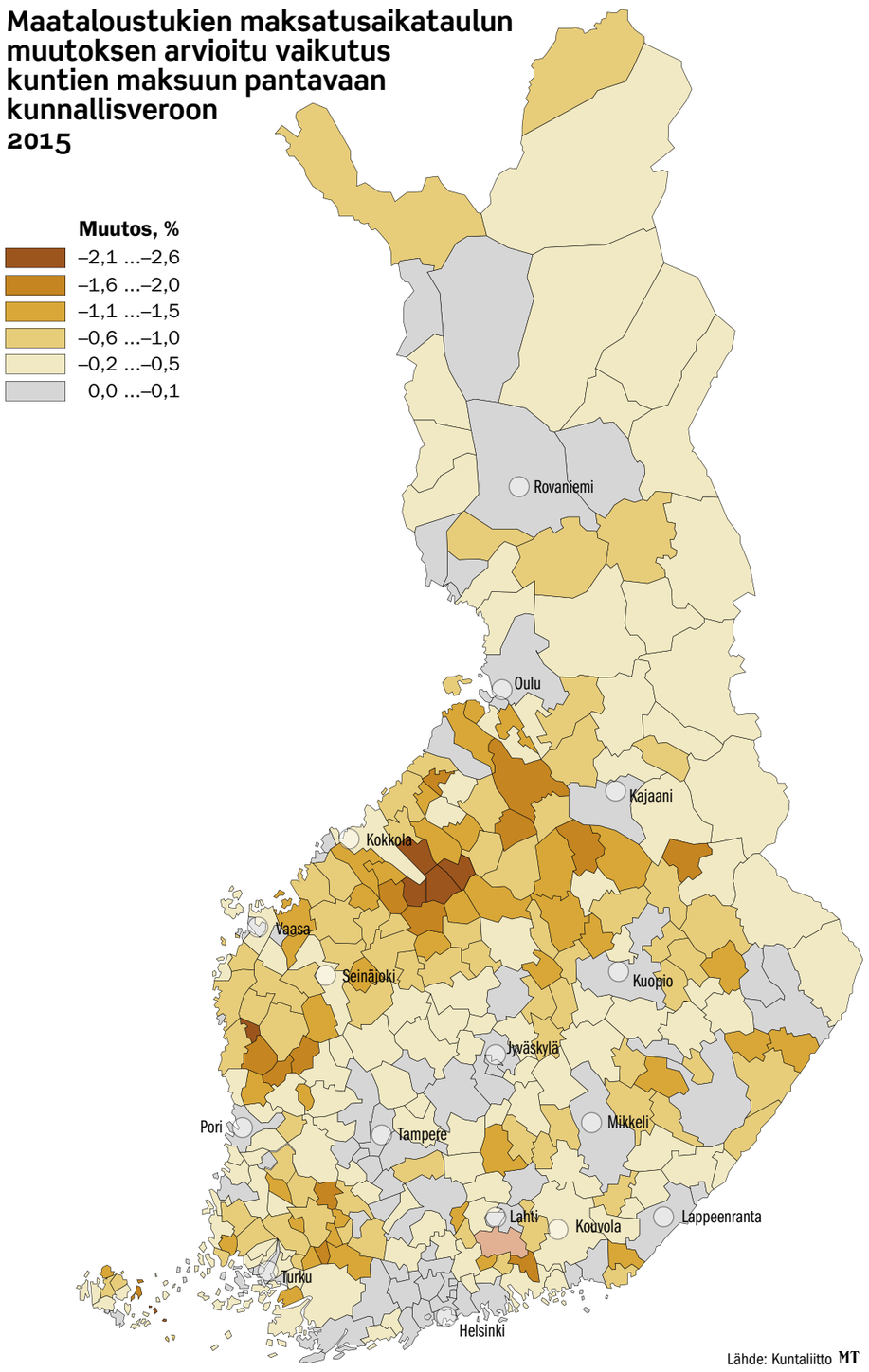

Lähde: Kuntaliitto MT

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Vajaan kolmentuhannen asukkaan Reisjärvi Pohjois-Pohjanmaalla lukeutuu kuntiin, jotka kärsivät suhteellisesti eniten tukimaksatusten viivästyksistä. Kunnanjohtaja Pekka Leppänen toivoo ymmärrystä ministeriöstä ja Maaseutuvirastosta.

Maito-Suomen kuntien talousnäkymät synkkenevät

REISJÄRVI (MT)

Pienet maatalousvaltaiset kunnat kärsivät suhteellisesti eniten Maaseutuviraston tukimaksatusten viivästymisestä.

”Maksujen siirtyminen aiheuttaa ongelmia erityisesti Suomen vahvoilla maidontuotantoalueilla Keski-Pohjanmaalta Ylä-Savoon ”, Haapajärven ja Reisjärven kuntien maaseutujohtaja **Pasi Liikanen** toteaa.

Myös Venäjä-pakotteista aiheutuva maidon hinnan lasku nakertaa merkittävästi maitotilojen tuloja.

”Lisäksi tuleva tukiuudistus on maitotilojen kannalta huono. On monta tekijää, jotka heikentävät sektoria ja vaikuttavat sitten kuntatalouteenkin”, Liikanen sanoo.

Kuntatalous tiukentuu

Vahvoilla maatalous- ja maidontuotantoalueilla ongelmat heijastuvat voimalla kuntalouteen.

Reisjärven kunnanjohtaja **Pekka Leppänen** arvioi vaikutusten olevan jopa puoli miljoonaa euroa vuodessa.

”Tukien lykkääntymisten vaikutus on noin 170 000 euroa vuodessa, mutta se ei sisällä Venäjän-markkinoiden jäätymisestä johtuvaa maidonhinnan laskua. Kokonaisvaikutus on siten satoja tuhansia, jopa puoli miljoonaa euroa.”

Leppäsen mukaan EU:n viiveellä Suomelle maksama vajaan 11 miljoonan euron suuruinen korvausraha ei alan ahdinkoa liiemmin lievitä.

”Summa paikkaa häviävän pienen osuuden aiheutuvista tappioista.”

”Pallo on nyt Maaseutuvirastolla ja maa- ja metsätalousministeriöllä. Siellä olisi tehtävä kaikki voitava, jotta maatalouden heikko tilanne saataisiin korjaantumaan”, Leppänen sanoo.

JUKKA KOIVULA

PÄIVÄN KYSYMYS

ANNE MOILANEN/MATTI JA LIISA

Aino Tikkanen

Lucia-mummostako uutta perinnettä?

Vilkkaaksi ja iloiseksi luonnehdittu **Aino Tikkanen** valittiin Lapinlahden vuoden 2014 Lucia-mummoksi.

Miten katolisen perinteen Lucia sopii Pohjois-Savoon, idean äiti ja viriketoiminnan ohjaaja Tuula Kuki-Pöllänen Lapinlahdelta?

Erinomaisestihan se sopii. Emme kilpaile Lucia-neidon kanssa. Tämä yhdistää yläsavolaisen kunnan ihmisiä ja tuo valoa ja iloa meille kaikille. Perinne luo ikääntymisen ilosanomaa ja kertoo, miten arvokkaita ikäihmiset ovat.

Lucia-mummo valittiin yleisöäänestyksellä viidettä kertaa. Mitä mummon tehtäviin kuuluu?

Mummon valinta on herättänyt hämmästyttävästi kiinnostusta. Alussa mietittiin, että karkasiko mopo käsistä, kun ääniä ja yhteydenottoja alkoi tulla ympäri maailmaa, Yhdysvaltoja ja Australiaa myöten.

Lucia-mummoille ei ole luotu edustustehtäviä, vaan he osallistuvat halujen ja jaksamisen mukaan. Paljon he ovat ehtineet, olleet mukana äitienpäivissä ja monenlaisissa joulujuhlissa.

VEIKKO NIITTYMAA

Laajakaistan valtion tuki saa jatkoa

Haja-asutusalueiden laajakaistahankkeita tuetaan vuodenvaihteesta alkaen valtion varoin myös niissä kunnissa, joiden hankkeita on aiemmin tuettu EU:n maaseuturahastosta. Tuen myöntää jatkossa Viestintävirasto.

Hallitus päätti asiasta torstaina.

Rahoitusta voi saada sellaisiin hankkeisiin, joille ei tähän mennessä ole myönnetty tukea EU-varoista.

Kuntien maksuosuudet eivät muutu, vaan kunnan osuus on sama kuin EU:n maaseuturahaston kautta tuetuissa laajakaistahankkeissa eli reilu 21 prosenttia.

Laki liittyy joulukuussa 2008 tehtyyn periaatepäätökseen rakentaa kiinteät laajakaistayhteydet koko maahan sen mukaan, kun kunnat ja kylät ovat valmiita verkkoihin liittymään.

MT

Liikenneväylien hoitoon ehdotetaan 150 miljoonaa lisää

Parlamentaarinen työryhmä esittää yksimielisesti tuntuvaa korotusta teiden ja liikenneväylien kunnossapitoon. Miniminä pidetään 150 miljoonaa euroa nykyisten tierahojen päälle, jotta kulkuväylien kuntoa saadaan edes hitaasti kohenemaan.

Liikenne- ja kuntaministeri **Paula Risikon** (kok.) johtama parlamentaarinen työryhmä haki ratkaisuvaihtoehtoja liikenneverkon korjausvelan vähentämiseksi. Työ valmistui perjantaina.

Työryhmä pitää yksimielisesti Suomen tulevaisuuden ja kilpailukyvyn kannalta välttämättömänä perusväylänpidon rahoitustason nostamista.

Liikenneväylät on pidettävä turvallisesti liikennöitävässä kunnossa. Kyse on välttämättömästä rakenneuudistuksesta kestävyysvajeen korjaamiseksi. Asiasta tulee työryhmän mukaan päättää hallitusneuvotteluissa.

Risikko on tyytyväinen, että työryhmä sai työnsä valmiiksi.

Liikenneväylien kunto on huonontunut jo useiden hallitusten aikana ja kertynyttä korjausvelkaa on niin paljon, että sen kasvulle on tehtävä loppu.

Työryhmä valmisteli yhdessä eduskuntaryhmien kanssa maksuohjelman, jolla korjausvelan kasvu saadaan pysähtymään ja vähin erin sitä kyetään myös vähentämään,

On myös uskallettava kokeilla uusia rahoitusmalleja sitten, kun tarvitaan aivan uusia hankkeita, Risikko toteaa.

Työryhmä arvioi liikenneverkon korjausvelaksi 2,4 miljardia euroa. Summa tarvitaan, jotta tiet, radat ja vesiväylät saadaan hyvään kuntoon.

Vuosikymmenien urakka

Työryhmän mukaan liikenneverkon korjausvelan kasvun pysäyttäminen vaatii perusväylänpitoon lisärahoitusta 100 miljoonaa euroa vuodessa nykytasoon verrattuna.

Toimeksiannon mukainen korjausvelan vähentäminen vaatii edellisen lisäksi lisärahoitusta vähintään 50 miljoonaa euroa vuodessa. Silti 12 vuoden kuluttua korjausvelkaa olisi jäljellä 1,9 miljardia euroa.

150 miljoonan euron lisärahoitus on minimi korjausvelan kasvun pysäyttämiseksi ja vähentämiseksi, työryhmä toteaa.

Parlamentaarisessa työryhmässä oli edustus kaikista eduskuntapuolueista.

VEIKKO NIITTYMAA

Tieforum: Lisärahat hallitusohjelmaan

Parlamentaarisen työryhmän esitykset liikenneväylien määrärahojen tasokorotuksesta tyydyttävät Auto- ja tieforumia.

Hyvät tiet pitää nostaa tulevassa hallitusohjelmassa yhdeksi talouden vetureista, 28 järjestön kannanotossa todetaan.

Erityisesti teiden kunto on rapistumassa. Se jarruttaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja työllistämismahdollisuuksia. Huomio tulee kiinnittää koko tieverkkoon pääteistä pienimpiin, muistuttaa asiamies **Jaakko Rahja** Auto- ja tieforumista.

Esitykset liikenneväylien korjausvelan hoitamiseksi tulee pitää Rahjan mukaan vakavasti. Asista tulee päättää kevään hallitusneuvotteluissa.

Liikenneverkon korjausvelaksi arvoidaan 2,4 miljardia euroa. Työryhmä laskee lisärahoitustarpeeksi 200 miljoonaa euroa vuodessa, jos väylien rapistuminen halutaan pysäyttää.

Korjausvelan hoitaminen edellyttää useamman vaalikauden yhteistuumaisuutta. Teiden kuntoon saattaminen tulee olla puoluerajat ylittävä, koko kansakunnan asia, järjestöt korostavat.

VEIKKO NIITTYMAA

Maito-Suomi vaatii rahaa tieremontteihin

Pohjalaiset sekä Keski- ja Itä-Suomen maakuntaliitot, maataloustuottajien liitot ja maitoosuuskunnat vaativat tierahaa, joka turvaisi maidon ja muiden biotalouden raaka-aineiden, kuten puun, kuljetuksen.

Maakuntien edustajat luovuttivat keskiviikkona eduskuntaryhmien puheenjohtajille aloitteen. Sen mukaan perusväylänpidon rahoitus tulisi palauttaa vuoden 2010 tasolle.

Lisäksi he esittivät 20 miljoonan euron vuosittaista lisäystä kolmen vuoden ajaksi. Lisärahan he kohdistaisivat vähäliikenteisen päällystetyn tieverkon ja soratiestön ylläpitoon.

Rahoitus jaettaisiin maakuntien maidontuotantomäärien suhteessa.

”Merkittävä osa maamme maito- ja lihantuotannosta sekä metsävaroihin perustuvasta tuotannosta sijoittuu kahdeksan maakunnan alueelle Itä-Suomeen, Keski-Suomeen ja Pohjanmaalle. Biotalous tarvitsee toimivan liikennejärjestelmän”, aloitteessa todetaan.

Allekirjoittaneiden mukaan avustustason palauttaminen 15 miljoonaan euroon mahdollistaisi yksityisteiden kunnostuksia noin 1 500 kilometrillä.

Valtionavustukset aktivoivat vastaavan määrän yksityistä ja kuntien rahoitusta. Siten 30 miljoonan euron korjausinvestoinnit työllistäisivät noin 500 henkilötyövuotta vuodessa.

SUVI NIEMI

TARKKUUSLEVITTIMIEN KUNINGAS NYT VUODEN LOPPUUN ASTI ENNAKKOHINNOILLA!

Saksalainen Rauch on Euroopan johtavia lannoitteenlevitinvalmistajia, joiden koneet tunnetaan erinomaisesta tarkkuudesta ja korkeasta laadusta, sekä loppuun asti suunnitelluista yksityiskohdistaan.

Y-Agro

www.y-agro.net

Kysy lisää lähimmältä Y-Agro myyjältäsi:

Aura	Kimmo Raininko	040 900 9514
	Tomi Aaltonen	044 755 5378
Huittinen	Heimo Kankaanranta	040 900 9525
	Jorma Paavilainen	040 900 9532
Hämeenlinna	Heikki Hakamäki	040 900 9523
Joensuu	Esko Puustinen	040 900 9538
Kempele	Teemu Holappa	044 335 0434
Kouvola	Heikki Ellilä	040 900 9537
	Eino Taskinen	044 085 0872
Lahti	Esko Saari	040 900 9505
	Mikko Lehto	040 900 9507
	Rauli Komi	040 900 9506
Laitila	Esa Heikola	040 900 9530
Nurmijärvi	Olli-Heikki Niemi	040 900 9529
	Oskari Vuorisalmi	040 900 9502
Salo	Antti Uotila	040 900 9511
Seinäjoki	Asko Lahtela	040 900 9534
Tuuri	Pasi Staudinger	040 900 9540
Ylivieska	Ville Mattila	040 900 9515